

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการกระทำกับข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวนประชากรทั้งหมด 2,059 คน จำนวน 195 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างได้จากการใช้ตารางประมาณการ โดยการเทียบสัดส่วนจากประชากรทั้งหมดในแต่ละอำเภอแล้วใช้วิธีการแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 343 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจำแนกเป็นรายอำเภอ

ชื่ออำเภอ	จำนวนครู	
	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
สะเดา	369	61
นาทวี	305	51
จะนะ	546	91
เทพา	448	75
สะบ้าย้อย	391	65
รวม	2059	343

ที่มา : ฝ่ายบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ปี พ.ศ. 2550

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 28 ข้อ ซึ่งสอบถามระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยอำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจทางกฎหมาย อำนาจอ้างอิง อำนาจชำนาญการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามขวัญในการปฏิบัติงานของครูเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ซึ่งสอบถามระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ สัมพันธภาพหรือความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน ความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ความรู้สึกเกี่ยวกับความมั่นคง ความรู้สึกเกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาของ นิพนธ์ ระสิตานนท์ (2541: 78 - 80) สุรพงศ์ เอื้อศิริพรพทท์ (2541: 88 - 90) ทรงวุฒิ เน้นหนา (2542: 101 - 103) แล้วนำมาปรับปรุงและสร้างแบบทดสอบทั้งหมด 28 ข้อ ภายใต้อำนาจทั้ง 5 คือ ฐานอำนาจการให้รางวัล ฐานอำนาจทางกฎหมาย ฐานอำนาจการบังคับ ฐานอำนาจอ้างอิง ฐานอำนาจความชำนาญการ

2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครูตามแนวคิดและทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ สุชาลินี บุญสวยขวัญ (2541: 113 - 116) สุรพงศ์ เอื้อศิริพรพทท์ (2541: 88 - 90) ทรงวุฒิ เน้นหนา (2542: 101 - 103) นำมาปรับปรุงและสร้างแบบสอบถาม จำนวน 25 ข้อ ภายใต้อองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ ความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน ความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ความรู้สึกเกี่ยวกับความมั่นคง ความรู้สึกเกี่ยวกับความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุม เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบทดสอบตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยพิจารณาดัชนี สอดคล้องระหว่างข้อคำถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (รายนามดังภาคผนวก หน้า 104) พิจารณาและ

ลงความเห็นให้คะแนนแทนค่าในสูตรการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2538:117)

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับครู โรงเรียนวัดเทพมุนุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยวิธีสุ่ม จำนวน 40 คน

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2531:132) ปรากฏว่าแบบสอบถามการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 และแบบสอบถามขวัญในการปฏิบัติงานของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

ตัวอย่างของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเครื่องมือ

ข้อที่	การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการแสดงผลหรือมีการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
0	มีการออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการมอบหมายงานให้ครู					✓

จากตัวอย่าง ข้อ 0 ท่าน กาเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 1 แสดงว่าระดับการแสดงผลหรือมีการปฏิบัติในการออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในการมอบหมายงานให้ครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3

2. ขอนหนังสือแนะนำตัวและขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ไปยังโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อขออนุญาตให้ครูในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามวิจัยแล้วไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5. วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนอย่างสมบูรณ์แยกเป็นหมวดหมู่ ตามตัวแปรที่จะศึกษา

2. ตรวจสอบให้คะแนนตามน้ำหนักที่ได้กำหนดไว้

3. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยรวม โดยกำหนดระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็น 5 ระดับ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531: 156 – 157 อ้างถึงใน สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ 2541: 41-42) ดังนี้

- 1 หมายถึง ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมการใช้อำนาจที่กำหนดอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมการใช้อำนาจที่กำหนดอยู่ในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมการใช้อำนาจที่กำหนดอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมการใช้อำนาจที่กำหนดอยู่ในระดับ มาก
- 5 หมายถึง ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมการใช้อำนาจที่กำหนดอยู่ในระดับ มากที่สุด

การแปลผลการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531: 156 – 157 อ้างถึงใน สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ 2541: 41-42) ดังนี้

1.00 -1.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.51 -2.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับน้อย
2.51 -3.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับปานกลาง
3.51 -4.50	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมาก
4.51 -5.00	หมายถึง	มีการใช้อำนาจอยู่ในระดับมากที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยรวมโดยกำหนดระดับขวัญของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 เป็น 5 ระดับ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531: 156 – 157 อ้างถึงใน สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ 2541: 41-42) ดังนี้

- 1 หมายถึง ครูมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ครูมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ครูมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ครูมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง ครูมีขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

การแปลผลของค่าเฉลี่ยแบบสอบถามเทียบเกณฑ์การวิเคราะห์และประเมินขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแสง, 2535: 23 – 24 อ้างถึงใน ทรงวุฒิ แน่นหนา 2542: 52) ดังนี้

1.00 -1.50	หมายถึง	ครูมีขวัญที่กำหนดอยู่ในระดับน้อยที่สุด
1.51 -2.50	หมายถึง	ครูมีขวัญที่กำหนดอยู่ในระดับน้อย
2.51 -3.50	หมายถึง	ครูมีขวัญที่กำหนดอยู่ในระดับปานกลาง
3.51 -4.50	หมายถึง	ครูมีขวัญที่กำหนดอยู่ในระดับมาก
4.51 -5.00	หมายถึง	ครูมีขวัญที่กำหนดอยู่ในระดับมากที่สุด

5. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ ผู้วิจัยแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์พิจารณา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538: 144 อ้างถึงใน นิพนธ์ ระสิตานนท์ 2541: 43) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.81 ขึ้นไป ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงหรือสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.61 - 0.80 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.41 - 0.60 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.21 - 0.40 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 ลงมา ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งได้ค่าสถิติต่อไปนี้

1. ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient)
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation)

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยรวม
2. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูทั้ง 5 ด้านและค่าเฉลี่ยรวม
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ตามวิธีการของเพียร์สัน

